

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/60/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114209175
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7114209175.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci M. C. nar. XX.X.XXXX bývajúceho u matky za účasti rodičov T. M. A. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na ulici O. Q. č. XX v C. a M. M. C. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho na C. ulici č. X v C. v konaní o zníženie a zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 12.11.2014 č.k. 11P 57/2014-67 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného.

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného a návrh matky na zvýšenie výživného výživného pre v tom čase maloletého M. a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. O návrhoch rodičov rozhodol podľa §-u 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 §-u 75 ods. 1,2, §-u 76 ods. 1, 2, §-u 77 ods. 1, 2 a §-u 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine s odôvodnením, že nie sú dané zákonné dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom. Konštatoval, že pri rozhodovaní vychádzal zo zárobkových schopností a možností obidvoch rodičov, z odôvodnených potrieb v tom čase maloletého dieťaťa, prihliadol na zmenený počet vyživovacích povinností obidvoch rodičov, na osobnú starostlivosť matky o dieťa a dospel k presvedčeniu, že doposiaľ určené výživné v rozsahu 66,38 Eur mesačne pre M. je primerané. Uviedol, že kým otec v čase poslednej úpravy výživného vykonanej pred siedmymi rokmi nebol zamestnaný a napriek tomu uzavrel dohodu s matkou v tom čase maloletého M. o výživnom v rozsahu 66,36 Eur, tak v súčasnosti keď je zamestnaný v riadnom pracovnom pomere s príjmom 448 Eur netto, je schopný prispievať na výživu M. doposiaľ určeným výživným. Zdôraznil, že od poslednej úpravy sa zvýšili odôvodnené potreby M. vzhľadom na jeho vek, podstatne vzrástli najmä jeho náklady na výchovu, výživu, ošatenie, záujmovú činnosť v porovnaní s jeho odôvodnenými potrebami v čase poslednej úpravy. M. M. je v súčasnej dobe na materskej dovolenke, pretože sa vydala a pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť. Vyjadril názor, že doposiaľ určené výživné ani zďaleka nepostačuje na úplné uspokojovanie odôvodnených potrieb M., a preto matka osobnou starostlivosťou a spontánnym zabezpečovaním jeho odôvodnených potrieb si plní vyživovaciu povinnosť voči nemu minimálne v takom rozsahu, v akom je zaviazaný otec. K námietke otca, že M. s matkou žije v lepších finančných podmienkach ako on, konajúci súd uviedol, že napriek tejto skutočnosti je jeho povinnosťou prispievať na výživu M. aspoň súdom určeným výživným, pretože M. má zo zákona právo na výživu a rodič musí vždy, aj keď na úkor svojich potrieb, zabezpečiť výživu dieťaťa. Konajúci súd poukázal aj na dlhú dobu, ktorá uplynula od poslednej súdnej úpravy o výživnom, počas ktorej nepochybne vzrástli odôvodnené potreby M. v každom smere. Konštatoval, že z tých istých dôvodov, z akých zamietol návrh otca na zníženie výživného, zamietol aj návrh matky na zvýšenie výživného. O trovách konania rozhodol

podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. s odôvodnením, že konanie mohlo byť začaté aj bez návrhu podľa § 81 O.s.p., preto nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec mal. M. s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a jeho návrhu na zníženie výživného v plnom rozsahu vyhovel. Vytkol konajúcemu súdu, že nevykonal všetky dôkazy nevyhnutné pre rozhodnutie o jeho návrhu a tie ktoré vykonal, nesprávne a nedostatočne vyhodnotil, preto dospel k nesprávnym záverom a nesprávnym skutkovým zisteniam. Najmä vytkol súdu prvého stupňa, že nedôsledne preskúmal majetkové pomery matky M., pretože tieto skúmal len od 25.5.2014, t.j. odkedy je na materskej dovolenke. Aj v odvolaní zdôraznil, že jeho čistý mesačný príjem za obdobie od januára 2014 do septembra 2014 bol 448 Eur, pričom skutočný mesačný príjem od marca 2014 predstavuje iba 337 Eur v dôsledku splácania dlžného výživného na základe nariadenej exekúcie a opäť zdôraznil, že mu pribudli dve vyživovacie povinnosti voči maloletej M. a maloletému L., t.j. deťom z jeho súčasného partnerského vzťahu, ktorých matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a jediným zdrojom jej príjmu je 250 Eur mesačne. Navrhol odvolaciemu súdu doposiaľ určené výživné znížiť na 30 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku a o trovách konania rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

M. M. vo vyjadrení k odvolaniu otca toto označila za absurdné a uviedla, že doposiaľ určená výška výživného v rozsahu 66,38 Eur ani zďaleka nezodpovedá potrebám mal. M., ktorý za krátku dobu dosiahne plnoletosť, je žiakom druhého ročníka gymnázia a ona má jediný zdroj príjmu rodičovský príspevok. Vyjadrila nesúhlas s odvolacou námietkou otca, že konajúci súd neúplne preskúmal jej majetkové pomery a v tejto súvislosti uviedla, že ona sa neustále starala aj stará o M., zabezpečovala a zabezpečuje jeho odôvodnené potreby, preto skúmať jej majetkové pomery je nedôvodné, nakoľko sú vo vzťahu k predmetu konania irelevantné. Uviedla, že otec M. jej za obdobie od 4.6.2008 do 3.4.2014, t.j. za obdobie cca 6 rokov zaplatil na výživu E. iba 1.350 Eur a za roky 2008, 2009 a 2013 neplatil na jeho výživu vôbec. Zdôraznila, že majetkové a finančné pomery otca M. sú nepochybne lepšie ako ich prezentuje, pretože zaplatil M. za vodičský kurz v cca 350-400 Eur, ktorý M. nemusel absolvovať, a preto je schopný platiť výživné, ktoré zahŕňa základné životné potreby v primeranej výške. Poukázala aj na dobré majetkové pomery otca a jeho terajšej partnerky, nakoľko podľa jej vedomostí bývajú v jednom z dvoch bytov, ktoré vlastní a otec M. obchoduje na burze Y. online, z čoho má podľa jej názoru tiež príjem. V závere vyjadrenia uviedla, že nakoľko od poslednej súdnej úpravy o výživnom uplynulo sedem rokov, v priebehu ktorých sa zo žiaka druhého ročníka základnej školy stal študent gymnázia, bez ďalšieho sa zvýšili jeho odôvodnené potreby, pričom sa zmenila aj jej schopnosť prispievať na výživu syna, nakoľko jej jediným zdrojom príjmu je rodičovský príspevok, pretože sa stará o maloleté dieťa narodené v jej terajšom manželstve. Navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zmeniť a zvýšiť výživné od otca na 150 Eur mesačne.

Podľa §-u 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok aj s konaním, ktoré mu predchádzal podľa §-u 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa §-u 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s §-om 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného. Z ust. §-u 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Zmenou pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nie len prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V konaní o zmene výživného, teda aj o znížení výživného je preto potrebné porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. V danom prípade ide o ust.

§-u 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dôsledne posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s ich pomermi v čase terajšieho rozhodovania a dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že v tejto právnej veci nie je možné vyhovieť návrhu otca na zníženie výživného ani za situácie, že mu pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti z jeho terajšieho partnerského vzťahu a jeho príjem predstavuje z pracovného pomeru 448 Eur, pretože rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu je povinný bez ohľadu na svoju ekonomickú situáciu a životné náklady poskytnúť svojmu maloletému dieťaťu výživné. Odvolací súd zdôrazňuje aj to, že otec, ktorý sa osobne nestará o svoje maloleté deti, môže sa bez obmedzenia uchádzať o zamestnanie aj vo vzdialenejších regiónoch Slovenska, kde sú reálne vykazované lepšie pracovné možnosti. Zníženie výživného pre M., ktorý v priebehu odvolacieho konania dosiahol vek plnoletosti, by znamenalo posunúť zodpovednosť od otca výlučne na matku, ktorá sa o neho osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nemu na hranici svojich možností vzhľadom na jej príjem pozostávajúci iba z rodičovského príspevku a bolo by nepochybne v rozpore so Zákonom o rodine, morálkou a spravodlivosťou. Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa a uvedených úvah dospel k tomu presvedčeniu, že otec M. je so zreteľom na svoj vek a dve ďalšie vyživovacie povinnosti, ako aj doterajšie pracovné skúsenosti schopný aj povinný zabezpečiť si finančné prostriedky na uspokojovanie vlastných potrieb aspoň v minimálnom rozsahu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj M.. Odvolací súd je tiež toho presvedčenia, že otec s využitím svojich subjektívnych vlastností, najmä pracovných skúseností z oblasti veľmi lukratívnej činnosti, ako je práca s cennými papiermi na burze, mohol a môže si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť riadne si plniť doposiaľ určenú vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd neprihliadol ani na exekučné splátky dlžného výživného, pretože dlžné výživné vzniklo v dôsledku správania sa otca a neplnenie zákonnej vyživovacej povinnosti nemôže byť na ťarchu dieťaťa. Odvolací súd zdôrazňuje so zreteľom na sedemročnú dobu uplynulú od predchádzajúcej súdnej úpravy výživného tzv. valorizačnú klauzulu obsiahnutú v ust. §-u 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu obligatórne, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného (zvýšenie výživného). Objektívne preukázaný vývoj životných nákladov v spoločnosti od roku 2008 doposiaľ dovoľuje záver, že výživné 66,38 Eur určené pred siedmymi rokmi (rozsudok Okresného súdu Košice I z 11.4.2008 sp. zn. 39C 53/2007), pokrylo potreby v tom čase maloletého M. okrem stravy, ošatenia a nákladov na bývanie aj voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety a pod., kým v súčasnosti toto výživné, ktoré na jeden deň predstavuje 2,21 Eur zabezpečuje potreby M. už len na hranici prežitia.

Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa a z vyššie uvedených úvah vyplývajúcich z citovaných zákonných ustanovení v napadnutom rozsudku dospel k presvedčeniu, že v tejto právnej veci nie sú splnené zákonné podmienky pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, preto ho ako vecne správne podľa §-u 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a na zdôraznenie správnosti odôvodnenia uviedol vyššie uvedené dôvody v súlade s §-om 219 ods. 2 O.s.p..

Pretože odvolací súd zistil, že konajúci súd rozhodol o trovách konania bez návrhu, výrok o trovách konania ako nezákonný zrušil podľa §-u 221 ods. 1 písm. i/ O.s.p..

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.